

[Ole Vig Jensen.]

uddannelse samtidig får mulighed for at viderebringe den til andre mennesker; det kunne endvidere være en af vejene til at skaffe de flere lærere, som i fremtidens samfund vil blive nødvendige.

Ministerens omtaler også folkehøjskolen og gør op ved at sige, at folkehøjskolen i fremtidens samfund vil blive for de mere modne aldersklasser, altså en anden gruppe end den, vi kender i øjeblikket, og ministeren forestiller sig, at det bliver kortere varende kurser. Det er formentlig nok rigtigt, at udviklingen vil gå derhenimod, men så vil jeg spørge ministeren: hvis folkehøjskolen ikke bliver andet end det, der finder sted så mange andre steder i form af kortere varende kurser, hvordan bibeholder man så det, som netop er folkehøjskolens karakteristiske præg, og som har været et værdifuldt indslag i vort folkeoplysende arbejde? Jeg synes, det ville være interessant at få en kommentar fra ministeren på dette område.

Endelig når ministeren til en omtale af fritidsundervisningen og dermed voksenundervisningen, og jeg kunne vel nok have mine betænkeligheder ved, at dette har en så tilbagetrukket plads i denne beretning, som særlig beskæftiger sig med voksenundervisning. Det er rigtigt, som man siger, og som ministeren siger, at ideen om livslang uddannelse og udvikling er blevet udformet og fremført af voksenundervisningens folk gennem de sidste 10-15 år, og det er rigtigt, at denne idé omfatter alle dele af uddannelsessystemet. Endelig er det glædeligt — og her er jeg enig med ministeren — at denne idé nu også er ved at være universelt accepteret.

Men i ministerens i øvrigt udmærkede udlægning af det livslange uddannelsesforløb får man fornemmelsen af, at netop accepten af integrationstanken kunne se ud til at føre til voksenundervisningens forsvinden i stedet for til dens stærkere placering i uddannelsesbilledet. Der er altså en fare for, at voksenundervisningen fra at være et udenforstående element — som i øjeblikket svæver for meget, det er indrømmet — er ved at blive et vedhæng til alle de øvrige dele af uddannelsessystemet. Jeg tænker på den stærke fremhævelse i redegørelsen af folkeskolen, af de 16-19-årige og af universitetscentrene. Jeg går ud fra, at det ikke er

meningen, for både Tokyo-konferencen og jeg mener også ministeren har peget på flere grunde til, at voksenundervisningen bør have en stærkere placering, og at den har en selvstændig rolle at spille.

Jeg kunne fremføre flere argumenter til fordel for voksenundervisningen, men skal nøjes med at nævne to. Det er for det første kravet om lighed. Med den stærke vægt, som ministeren har lagt på børns og unges muligheder, skabes der en ulighed over for den voksne del af befolkningen, den, vi kalder forældregenerationen. Ministeren omtalte selv i sit indlæg, at man kunne være bekymret over den uddannelseskluft, forståelseskluft, som i dag findes mellem unge og ældre.

Jeg mener ikke, at dette bliver mindre problematisk af, at vi for nogle få dage siden blev gjort bekendt med regeringens finanslovsforslag, hvoraf det fremgår, at alt, hvad der bliver tilovers hos de erhvervsaktive for den indsats, de øver i samfundet, vil komme til at gå til de unge og de ældre. Det er formentlig nok rigtigt, som det er skrevet i denne lov, men det er i det hele taget en betænkelig udvikling, og det, som jeg synes vi også, når vi taler om voksenundervisning, må prøve at gøre op med os selv, er: kan vi forsvare det over for den voksne generation? Jeg tror, at et af de første skridt, vi kunne tage på vejen til at give dem en hjælp til at klare det samfund, de er i, til at klare de mange nye krav, der stilles til dem, ville være at udvide undervisningstilbuddene til disse mennesker, sådan at de netop havde mulighed for at leve med de forandringer, som er karakteristiske for det sig hastigt udviklende samfund.

Den anden ting, jeg ville nævne, er kravet om medindflydelse. Jeg tror, at man gennem voksenundervisningen kan give folk mulighed for at lære at forstå og beherske og måske styre udviklingen. Det gælder for folk på arbejdspladsen, i hjemmet, i foreninger og i organisationer, det gælder i afgrænsede miljøer, og det gælder i mange mindre bysamfund. Her er en chance for gennem voksenundervisningen at give befolkningen mulighed for en integrering i det øvrige samfunds funktioner.

Endelig har ministeren i sin sammenfatning fra Tokyo-konferencen peget på det ønskelige i at få afklaret voksenundervisnin-